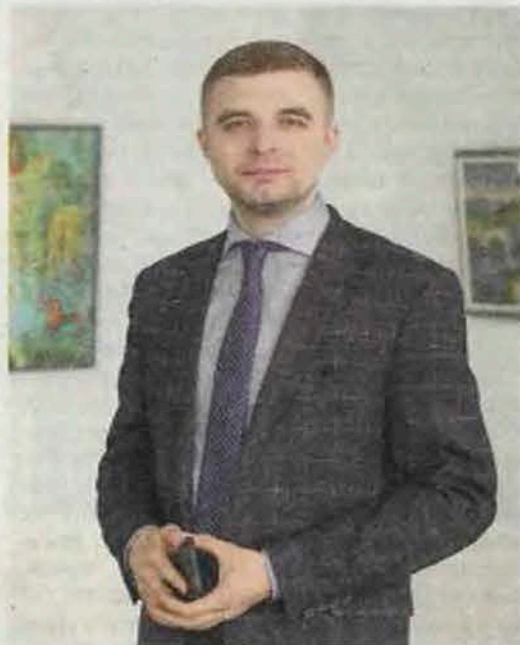

Галерэя «Мастацтва»: НОВЫЯ ІНІЦЫЯТЫВЫ

Жыццё ў мастацкіх салонах, здавалася б, не вельмі кіпіць. Аднак такое меркаванне памылковае. Варта сачыць за календаром выставак і розных мерапрыемстваў — і вы зразумеце, што і пайсці ёсць куды, і цікава-стак паўсюль хапае. А зараз мы пранануем чытачу гутарку з новым кіраўніком галерэі Беларускага саюза мастакоў «Мастацтва» Паўлам Сапоцькам.

Павел Сапоцька.

— Павел Міхайлавіч, вы вярнуліся да працы ў галерэйнай справе, атрымаўшы прызначэнне дырэктара галерэі «Мастацтва». З чаго пачынаеце?

— Рады свайму вяртанню ў культуру. Па сутнасці, мая адміністрацыйная праца пачыналася менавіта з галерэйнай справы: з 2015 да 2018 года працаваў дырэктарам мастацкай галерэі «Універсітэт культуры» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў у Палацы Рэспублікі. Ды і на пасадзе дырэктара Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь праводзіў мноства тэматычных мастацкіх выставак.

Зараз у галерэі праходзіць персанальная экспазіцыя члена Беларускага саюза мастакоў Галіны Горавай, у перспектыве адбудуцца вернісажы Сяргея Пыжыкава, Канстанціна Андруковіча, Алеся Квяткоўскага і іншых таленавітых творцаў.

Зробім выразны акцэнт на падзейных мерапрыемствах: прэзентацыях выданняў, творчых сустрэчах, лекторыях. У красавіку адбудзецца прэзентацыя кнігі вядомага калекцыянера экслібрысаў, твораў графічнага мастацтва Алега Судлянкова «Гісторыя беларускіх кніжных знакаў XVI — XX стст.» з выстаўкай графікі беларускіх мастакоў. Нам вельмі хацелася б, каб у галерэю прыходзілі новыя людзі, і кніжнікі таксама.

Работа Ізара Бархаткова «Вясенні нацюрморт».

— Усё ж галерэйны рух сёння ў большай ступені сарыентаваны, відаць, на продаж? Ці гэта не так? А як, дарэчы, зараз будзе ў гэтым плане ў «Мастацтве»?

— Перад галерэяй стаяць некалькі задач: гэта і папулярызацыя беларускага мастацтва праз выстаўкі і іншыя мерапрыемствы, і рэалізацыя твораў нашых беларускіх мастакоў. У нас добрая выставачная зала ў самым цэнтры горада і адначасова салон-крама з шырокім асартымантам мастацкіх твораў аўтарства больш за 100 майстроў. Час для галерэйнага бізнесу зараз вельмі складаны. У асноўным творы раней купляліся замежнікамі: турыстамі, членамі дэлегацый. Наша мастацтва вельмі пануецца ў свеце, беларускіх майстроў ведаюць

і паважаюць. Шматлікія калекцыянеры з розных краін свету мараць мець у сваіх прыватных зборах работы нашых суайчыннікаў — графікаў, жывапісцаў... Зараз, відавочна, трэба займацца актыўным прасоўваннем галерэі: сайт, сацыяльныя сеткі, падзейныя праграмы, публікацыі ў СМІ і іншыя крокі. Пачынаем працаваць з кафедрай маркетынгу Інстытута бізнесу БДУ па стварэнні новай візуальнай канцэпцыі. Адным словам, час патрабуе новых падыходаў і крэатыўных рашэнняў.

— Ці можна разлічваць прыватным калекцыянерам на супрацоўніцтва з вашай галерэяй? Якія ініцыятывы ў гэтым напрамку збіраецца рэалізаваць?

— Вядома ж, будзем супрацоўнічаць! І вельмі актыўна! З калекцыянерамі мы можам праводзіць выстаўкі, працаваць з імі як з экспертамі і куратарамі. У зборах калекцыянераў шмат цудоўных твораў, якія ўяўляюць вялікую каштоўнасць і цікавасць для шырокай публікі. Адманстраваць іх трэба ў выхаваўчых і асветніцкіх мэтах. Уяўляецца актуальным таксама правядзенне лекцый з запрашэннем калекцыянераў, асабліва тых, хто збірае менавіта беларускія карціны, скульптуры нашых майстроў, экслібрысы, кнігі і іншае. Яны — носьбіты ўнікальных ведаў і транслятары багатага гістарычнага матэрыялу.

— Скажыце, а якое вам асабіста мастацтва болей даспадобы?

— Мне вельмі падабаюцца работы беларускіх пейзажыстаў: Івана Хруцкага, Віталія Цвіркi, Паўла Масленікава, Мікалая Дучыца, Ізраіля Басова ды іншых. Ганаруся асабістым знаёмствам з Валерыем Шкарубам, Уладзімірам Рынкевічам, Рыгорам Шаўрам, Уладзімірам Пракапцовым, Мікалаем Аўчыннікавым, Аляксандрам Грышкевічам, Эдуардам Мацюшонкам... Заўсёды захапляўся сучаснай беларускай графікай, асабліва такімі аўтарамі, як Генадзь Вяль, Уладзіслаў Квартальны, Павел Татарнікаў, Вольга Крупянкова, Фёдар Шурмялёў, Таццяна Сінлевiч, Леў Алімаў, Усевалад Швайба і шмат кім яшчэ.

— Павел Міхайлавіч, ваша родная маладзечанская старонка багата на таленты жывапісцаў, графікаў.

Ці не думалі калі-небудзь, кіруючыся ідэямі мастацкага краязнаўства, стварыць, напрыклад, кнігу на гэтую тэму?

— Дзякую за такую падказку, за такую ідэю, я быў бы шчаслівы стаць складальнікам падобнай кнігі! І ўвекавечыць у ёй імёны і палотны цудоўных майстроў. Даўно ў гісторыі беларускага мастацтва прысутнічаюць Канстанцін Харашэвіч, Юрый Герасіменка-Жызнеўскі, Ядвіга Радзьяўская. Выдатныя работы такіх мастакоў, як Аляксандр Пашкевіч, Галіна Сушко, Васіль Лазоўскі, Мікалай Аўчыннікаў, Васіль Таркан, Ядвіга Сянько, Людміла Летунова... Такая кніга — сапраўды цудоўны прыклад мастацкага краязнаўства!

— Як вядома, сталымі чытачамі «Літаратуры і мастацтва», газеты творчай інтэлігенцыі краіны, з'яўляюцца ў першую чаргу пісьменнікі. Скажыце, ці можна разлічваць на тое, што ў галерэі «Мастацтва» варта мець зойме кніжны графіка, ілюстрацыі да кніг — і на выстаўках, і ў продажы?

— Безумоўна! Мы будзем рады, калі галерэя стане месцам для прэзентацыі кніг пра беларускае мастацтва і культуру ў цэлым. Можна ладзіць творчыя сустрэчы з пісьменнікамі, аўтаграф-сесіі. Я ўспамінаю, як некалі мы стваралі

У нейкім сэнсе кніга — вынік суаўтарства пісьменніка і мастака. Цудоўныя прыклады — раман «Дзікае паляванне караля Стаха» Уладзіміра Караткевіча, аформлены Юрыем Якавенкам, паэма «Новая зямля» Якуба Коласа з графікай Георгія Паплаўскага, кніга Уладзіміра Арлова і Паўла Татарнікава «Айчына. Малаўнічая гісторыя».

Дарэчы, я назаўжды запамню першае яркае ўражанне ад кнігі рускіх казак «Серебряное блюдечко и наливное яблочко», якую праілюстравала Вольга Кандакова. Столькі эмацыянальных уражанняў пакідае яна ў свядомасці пры кожным перагортванні старонак. Сапраўдную асалоду ад гэтага атрымліваеш, сапраўднае эстэтычнае задавальненне!

А літаральна днём набыў кнігу апавяданняў Алены Міхаленкі «Як яны сталі святымі?» з ілюстрацыямі Анастасіі Балыш (выдавецтва «Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі»).

— І некалькі бліц-пытанняў: ваш любімы пісьменнік?

— Сяргей Грахоўскі...

— Мастацкае афармленне якой кнігі беларускіх пісьменнікаў вы лічыце найболей удалым?

Керамічныя вырабы Міхаіла Бруя.

экспазіцыі з прэзентацыямі кніжных выданняў у межах Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу і ў галерэі «Універсітэт культуры», і ў Нацыянальным гістарычным музеі. І заўсёды было цікава!

Скульптура Сяргея Гумілеўскага «Мелодыя».

— Кніга «Беларускія народныя казкі» з ілюстрацыямі навучэнцаў Мінскай дзяржаўнай гімназіі-каледжа мастацтваў (выдавецтва «Пачатковая школа», 2017)...

— Ваш любімы праявіны твор у беларускай літаратуры?

— «Трывожнае шчасце» Івана Шамякіна...

— Любімы верш у беларускай паэзіі?

— «Люцыян Таполя» Максіма Танка...

— Калі вы будзеце заказваць сабе экслібрыс, то на якую тэму будзе ваш кніжны знак?

— Вельмі цікавае пытанне, на якое адразу складана адказаць. Але ў ім, экслібрысе, абавязкова будзе элемент, звязаны з маім родным горадам Маладзечна...

— Каму з пісьменнікаў Беларусі паставілі б помнік у Мінску, акрамя, зразумела, існуючых — Янку Купалу, Якубу Коласа, Максіму Багдановічу, Уладзіміру Караткевічу?

— Я б усталяваў мемарыяльныя дошкі на дамах, дзе жылі і працавалі беларускія пісьменнікі, якія яшчэ не ўшанаваны ў бронзе.

— Дзякуй, паважаны Павел Міхайлавіч, за гутарку! Спадзяёмся на пашырэнне самых розных ініцыятыў у галерэі «Мастацтва»! Паспехаў вам!

Гутарыў Кастусь ЛЕШНІЦА
Фота Кастуся ДРОБАВА